Sobivanje staršev z bolnim otrokom

Zadnja sprememba 17/09/2025 11:25 am CEST

Novela Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-O; Uradni list RS, št. 51/2021) ureja **pravico do sobivanja staršev v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču** z bolnim otrokom.

Po novem gre za **trajno pravico,** ki je financirana iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Vsebina pravice

Pravico do sobivanja v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču sestavljajo **tri upravičenja**:

- pravica do kritja stroškov **nastanitve in prehrane** za čas sobivanja v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču,
- pravica do **upravičene zadržanosti od dela** za čas sobivanja (bolniški stalež zaradi sobivanja);
- pravica do **nadomestila za čas sobivanja v višini 80 %** od osnove po ZZVZZ od 1. delovnega dne v breme ZZZS.

Pravico do sobivanja (vsa tri upravičenja) je mogoče uveljavljati:

- **do vključno 14. leta otrokove starosti** (do vključno dneva pred 15. rojstnim dnem) oziroma
- **do 18. leta otrokove starosti** (do vključno dneva pred 18. rojstnim dnevom) oziroma dokler **traja roditeljska pravica** v primeru težje okvare ali poškodbe možganov ali hrbtenjače, pri kateri je potrebno usposabljanje za poznejšo medicinsko rehabilitacijo na domu, ali v primeru kronične bolezni ali okvare v času usposabljanja za poznejšo medicinsko rehabilitacijo na domu, ali v primeru zdravljenja težkega zdravstvenega stanj.
- **ne glede na starost** za osebo s posebnimi potrebami, ki potrebuje 24-urno nego in oskrbo, oziroma z osebo s statusom po zakonu, ki ureja socialno vključevanje invalidov

Zakon izrecno **izključuje** povračilo stroškov v primeru sobivanja staršev ob bolnem otroku v zdravstvenem zavodu ali zdravilišču, ki je v **tujini**.

Upravičenci

Zakon kot upravičenca navaja **starše, rejnika, skrbnika, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, kadar sobiva ob otroku svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja** (če dejansko neguje in varuje otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja, prav tako rejnik in skrbnik, kadar otroka dejansko negujeta in varujeta). Z zakoncem oziroma zunajzakonskim partnerjem sta izenačena tudi partnerja v sklenjeni oz. nesklenjeni partnerski zvezi.

Pravico lahko uveljavlja samo **eden** od upravičencev (npr. eden od staršev in ne oba istočasno).

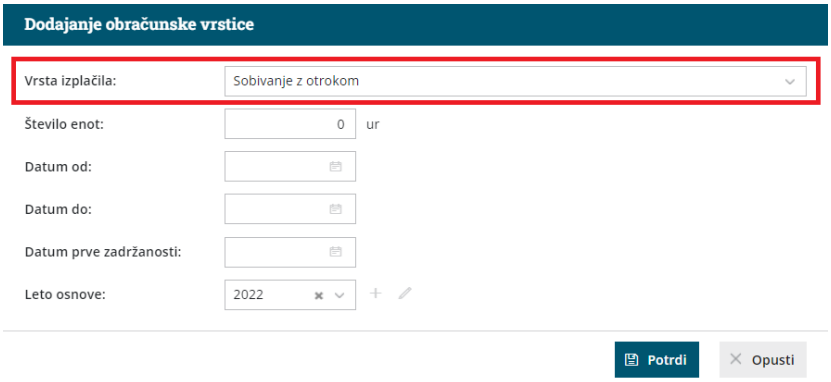
Upravičenec do nadomestila je upravičen do zadržanosti od dela zaradi sobivanja **zgolj za tiste dni, ko prenoči v bolnišnici ali zdravilišču ter za zadnji dan hospitalizacije oziroma zadnji dan zdraviliškega zdravljenja otroka**.

Upravičeno zadržanost od dela in s tem tudi ustrezno izplačilo nadomestila uveljavlja **na podlagi potrdila o sobivanju, ki ga izda bolnišnica ali zdravilišče**. Potrdilo se izda ob **zaključku** sobivanja oziroma ob zaključku vsakega koledarskega meseca (če upravičenec sobiva ob prehodu iz enega v drug mesec).

Upravičenec je za čas sobivanja upravičen do nadomestila **v višini 80 % od osnove po ZZVZZ od prvega delovnega dne v breme ZZZS**. Znesek izplačanega nadomestila plače **delodajalec refundira**, tako da pri ZZZS vloži zahtevek za refundacijo z **razlogom "16-sobivanje z otrokom"** h kateremu priloži potrdilo bolnišnice ali zdravilišča.

Vnos nadomestila zaradi pravice do sobivanja

1. V meniju **Plače > Obračun plač,**
2. na drugem koraku obračuna plače, pri delavcu izberemo **Vrsto izplačila > Sobivanje z otrokom**, kjer vnesemo:
   - število ur,
   - datum od (v mesecu obračuna plače),
   - datum do (v mesecu obračuna plače),
   - datum prve zadržanosti in
   - leto osnove (gre za osnovo iz preteklega leta za izračun refundacij).

3 Vnos podatkov **potrdimo.**

4

Program bo zmanjšal:

- **ure rednega dela** in **ure dodatka na delovno dobo,**
- število dni za **prevoz na delo** in število dni za **prehrano na delu**.

5 Po končanem vnosu, podatke za obračun plače **shranimo** in nadaljujemo z obračunom plač.

Več o izračunu urne postavke za refundacijo preberite tukaj.

Kaj program pripravi?

- Plačilno listo s prikazanim podatkom glede vrste izplačila.
- Plačilne naloge.
- REK-O obrazec z vrsto dohodka **1001** in v analitičnem delu REK obrazca vpiše v polje **P01b** in **M02** znesek obračunanega nadomestila plače.
- **Zahtevek za refundacijo - sobivanje**, v katerem polni **razlog zadržanosti 16** in urna postavka za nadomestilo znaša 80% osnove iz ZZVZZ, z upoštevanjem spodnjega in zgornjega limita iz ZZVZZ (enako kot pri obračunu nadomestila za razlog zadržanost 06 - nega).